

دلخوشی به حل مشکلات کشور با «باید»ها و «دستور»ها

جلسه شورای عالی کار باز هم بی نتیجه پایان یافت

عضو شورای عالی کار با بیان اینکه این شورا امروز تشکیل جلسه می‌دهد، گفت: سیدمعیش ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومانی باید به عنوان معیار اصلی برای تعیین دستمزد باشد.

محمدرضا تاجیک در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر در مورد جلسه روز شنبه شورای عالی کار، اظهار کرد: نظر گروه کارگری این است که برای تعیین دستمزد ماده ۴۱ اجرا شود.

عضو کارگری شورای عالی کار افزود: گروه کارفرمایی ظاهرآ به جمع‌بندی نرسیده و وارد گفت‌وگو نشدن از این رو جلسه به نتیجه نرسید. وی ادامه داد: روز دوشنبه (امروز) ساعت ۱۸:۳۰ جلسه بعدی شورای عالی کار برگزار می‌شود. امیدواریم که شرکای اجتماعی این موضوع را در ذهن داشته باشند که در صورت افزایش توان خرید کارگران بازدهی کارخانجات نیز افزایش می‌یابد. روال سال‌های قبل اشتباه بود و باعث شد روز به روز در تولید ضعیف شویم. تاجیک گفت: باید در دستمزد کارگران تغییر و تحول داشته باشیم و تعیین دستمزد بر اساس تبصره ۲ ماده ۴۱ باشد. با توجه به اینکه به نفع هر چه بیشتر در شورای عالی کار نیاز داریم توقع داریم در جلسه، اعداد اعلامی کارفرما برای تعیین دستمزد مطابق با قانون باشد. عضو کارگری شورای عالی کار تاکید کرد: اگر به نتیجه نرسیم، روز چهارشنبه جلسه دیگری خواهیم داشت.

عیدی بازنشستگان جامانده

با حقوق اسفند پرداخت می‌شود

در پی اعتراضات برخی بازنشستگان عیدی، مدیرکل امور مالی صندوق بازنشستگی کشوری توضیحاتی در این باره ارائه کرد. به گزارش «توسعه ایرانی»، علی‌خدای گفت: طبق مصوبه مورخ ۲۷ بهمن هیأت وزیران، برای بازنشستگان و موظفینی که پرداخت حق عائله‌مندی و اولاد آنها بر عهده صندوق بازنشستگی کشوری است و در لیست حقوق بهمن ماه به آنان حقوق پرداخت شده، مبلغ ثابت ۱۶ میلیون ریال به عنوان عیدی سال ۱۴۰۰ پرداخت شده و در صورت وجود چندین وظیفه‌بگیر از یک دفتر کل، مبلغ فوق به صورت مساوی بین وظیفه‌بگیران تقسیم می‌شود. وی افزود: احکامی که در نیمه دوم بهمن تا قبل از تاریخ مصوبه هیأت وزیران به صورت قطعی و جاری تغییر پیدا کرده، ولی عیدی آنها در پایان بهمن کارسازی نشده، در اسفند ۱۴۰۰ کارسازی خواهد شد. خدای افزود: دستگاه‌هایی که فاقد ردیف بودجه‌ای هستند، باید طبق رویه هر ساله، بر اساس نسبت به کارسازی عیدی به حساب بازنشستگان و وظیفه‌بگیران خود اقدام کنند و صندوق بازنشستگی کشوری در این خصوص، هیچ گونه مسئولیتی ندارد.

۳۰۰ هزار کارگر فصلی

تحت پوشش بیمه قرار می‌گیرند

مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر گفت: پیش‌بینی می‌شود ۳۰۰ هزار نفر از کارگران فصلی در تمام استان‌های کشور، تحت پوشش بیمه صندوق بیمه اجتماعی قرار بگیرند.

بیت‌الله برقراری در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس اظهار کرد: تفاهم‌نامه‌ای بین صندوق بیمه اجتماعی و اتحادیه تعاونی‌های تامین نیاز صنفی استادکاران، کارگران ساختمانی و فصلی کشور در راستای اجرای قانون عدم لزوم بیمه مجدد اجباری شاغلین فصلی و ساکنین شهرهای با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر منعقد شده است.

وی افزود: ممکن است شاغلین فصلی به صورت فصلی تحت پوشش بیمه اجتماعی قرار داشته باشند یا اساساً فاقد هر گونه پوشش بیمه اجتماعی باشند. براساس قانون فوق شاغلین فصلی، در صورتی که کارگران دارای تاییدیه معتبر از اتحادیه تعاونی‌های تامین نیاز صنفی استادکاران، کارگران ساختمانی و فصلی کشور باشند می‌توانند عضو صندوق شوند.

مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر خاطر نشان کرد: کارگران فصلی با پرداخت ۵ درصد حق بیمه و با سهم بیمه‌شده به صورت سالیانه حداقل ۳۹۰ هزار تومان و حداکثر ۱۱۴۰ هزار تومان برای یک سال از مزایای بیمه شامل مستمیری دوران بیری و سالمندی، از افتادگی کلی، بازماندگان متوفی، نقل و انتقال سوابق و پرداخت ۱۰ درصدی حق بیمه سالیانه توسط دولت بهره‌مند می‌شوند.

یکی از مباحثی که در هفته گذشته نظر بسیاری از کارشناسان اقتصادی و صاحب‌نظران را به اظهارات رئیس‌جمهور جلب کرد، بحث دستور ضربتی برای مقابله با فقر مطلق بود. بسیاری از کارشناسان معتقدند تورم و فقر مطلق در ایران مسأله‌ای ساختاری

و پیچیده است و درمان این معضل با سیاست‌های کوتاه‌مدت و موقتی امکان‌پذیر نیست. یکی از این دست کارشناسان اقتصادی، محمود جاساز است که سال گذشته در تحلیلی نشان داد خط فقر برای خانوار چهار نفره بیش از ۹ میلیون تومان است.

جاساز در ارتباط با اظهارات اخیر رئیس‌جمهور گفت: روالی باب شده که مسئولین در برابر کاستی‌ها و بی‌تدبیری‌ها در کسوت مردمی قرار گرفته و از زبان آنها به بیان دردها، ناکامی‌ها و مطالبات مردم می‌پردازند. انگار نه انگار که آنها در وقوع این ناهنجاری‌ها نقش آفرین بوده‌اند و با بیان عباراتی که سررواژه آنها «باید» است وعده و وعیدهایی می‌دهند که در اجرای آن ناتوانند.

وی افزود: مردم خود می‌دانند که باید فقر ریشه کن شود، باید با فساد مبارزه شود، باید تورم مهار شود و بسیاری از بادهای دیگر، معتقدم شاخص‌های نامطلوب کلان اقتصادی نظیر فقر و تورم و بی‌کاری که نتیجه عملکرد یک ساختار معیوب با اقتصاد متمرکز دولتی است، در چنین ساختاری بهبود نمی‌یابند. برای مثال پرداخت یارانه به عنوان یک راهکار در مقابله با سندرم اقتصادی فقر مطلق امکان‌پذیر نیست بلکه پرداخت یارانه به ویژه در یک اقتصاد تورمی، تشدید تورم، تخریب بیشتر قدرت خرید و از همه مهم‌تر تعمیق آسیب‌های اجتماعی و حرمت‌شکنی کرامت انسانی را در پی دارد.

شاهد از بین رفتن طبقه متوسط در کشور هستیم

جاساز افزود: خط فقری که در پایان سال گذشته به ۹ میلیون تومان رسیده بود، امسال حدود ۱۰ میلیون تومان است که این مبلغ موجب می‌شود حدود ۶۰ میلیون نفر از جمعیت کشور زیر خط فقر یازدیک خط فقر قرار گیرند. در این

میان حتی اقشار فوقانی طبقه متوسط هم در رفاه نیستند و به سمت دهک‌های پایین ریزش می‌کنند و تنها اندکی از آحاد مردم که از رانت‌های سیاسی و اقتصادی بهره‌مندند و هزاران میلیارد انباشت ثروت کرده‌اند، با رشد تورم فربه‌تر می‌شوند.

این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه شاهد از بین رفتن طبقه متوسط در کشور هستیم، اظهار کرد: امسال حقوق کارگران حداقل ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان تصویب شده بود که حتی با مزایا و سایر اقلام اضافی که روی فیش حقوقی منعکس می‌شود، نصف خط فقر کنونی را نیز پوشش نمی‌دهد. به همین جهت مطالبات کارگران به علت فقر معیشت و مسکن یعنی نیازهای مبرم آنان گسترده‌تر و به تجمعات میدانی بدل شده، درحالی که در بودجه ۱۴۰۱ میانگین افزایش حقوق کارگران و کارمندان ۱۰ درصد تعیین شده است. حال وقتی با تورم نقطه به نقطه ۶۰ درصدی مواجه بوده و با تورم سالانه ۴۱ درصدی رسمی نیز درگیر هستیم، با این پارادکس مواجهیم که هر چه مزد و یارانه و پرداختی به مردم را افزایش دهیم، مارپیچ تورمی ادامه خواهد داشت و با تأثیری زود هنگام سفره معیشتی آنان را کوچک‌تر خواهد کرد.

تورم هر میزان از افزایش در آمد ثابت را می‌بلعد

این فعال اقتصادی با بیان اینکه چالش اصلی در بحث تورم، افزایش نقدینگی و پایه پولی است، اظهار کرد: در شرایطی که در دهه ۹۰ پایه پولی ۶۴ برابر معادل ۴۰۰ درصد و حجم نقدینگی کشور معادل ۱۴۰۰ درصد رشد داشته اما متوسط رشد اقتصادی کشور نزدیک صفر بوده و خالص نرخ تشکیل سرمایه در دو بخش صنعت و کشاورزی منفی بوده، یعنی بخش واقعی اقتصاد از این حجم عظیم نقدینگی بی‌نصیب مانده و تورم تشدید شده است.

جاساز به نقش بانک‌ها در بحث توزیع پول و نقدینگی در کشور اشاره کرد و

خط فقری که در پایان سال گذشته به ۹ میلیون تومان رسیده بود، امسال حدود ۱۰ میلیون تومان است که این مبلغ موجب می‌شود که حدود ۶۰ میلیون نفر از جمعیت کشور زیر خط فقر یازدیک خط فقر قرار گیرند

افزود: اصلاح نظام بانکی که قرار بود در زمان احمدی‌نژاد در قالب یک جراحی بزرگ همراه با نظام مالیاتی، نظام توزیع، نظام واردات و صادرات، نظام صدور مجوزها و نظام یارانه‌ها انجام پذیرد از مرحله ایده و شعار و نوشتار به قلمرو عمل درنیامد و نظام ناکارآمد بانکی مبتنی بر قانون عملیات بانکداری بدون ربا مصوب سال ۶۲ که قرار بود به صورت آزمایشی ۵ ساله اجرا شود، همچنان استمرار یافته است. در این شرایط اغلب بانک‌های ما ورشکسته بوده و برای مثبت نشان دادن ترانزنامه خود اموال را کد خود را با قیمت‌های بالا تجدید ارزیابی می‌کنند. همین ارزش‌یابی بانک‌ها بر دارایی‌های خود که از آن به عنوان دارایی‌های مسموم یاد می‌شود، اسباب رشد قیمت‌های حبابی را در بخش مستغلات و املاک فراهم آورده و تهیه مسکن را برای اقشار فرودست جامعه به یک روایی دست‌نیافتنی بدل کرده و افزایش جهشی اجاره‌بها را نیز غیرقابل کنترل کرده است.

وی افزود: عامل مهم ناسامانی پولی و تورم، استقراض دولت‌ها از بانک مرکزی در تأمین کسر بودجه‌های سالیانه است که اسباب افزایش پایه پولی و رشد نقدینگی را فراهم آورده است. بخش واقعی اقتصاد از نقدینگی چندان نصیبی نداشته و در عوض بازارهای غیرمتشکل پولی و دلار و طلا و رمزارزها، املاک و مستغلات نقدینگی را جذب کرده و صدمات جبران‌ناپذیری را به تولید ناخالص داخلی و اشتغال وارد کرده، تورم را افزایش داده و کاهش ارزش پول ملی، تنزل قدرت خرید و کوچک‌تر شدن سبد معیشتی و فقیرتر شدن مردم بویژه اقشار حقوق و دستمزد دیگر و بازنشستگان و صاحبان دارمدهای ثابت را سبب شده‌اند. در حقیقت مکانیزم فقیرسازی عمومی مردم از طریق همین تورم

شود، همخوانی ندارد. دولت و اداره دارایی نیز از اقتدار کافی در راستای حسابرسی و اخذ مالیات حقه خود برخوردار نیست. حقوق‌ها و فیش‌های نجومی چند ده میلیون تومانی نیز در فرایند حساب‌سازی‌ها قابل بررسی نیستند. حساب‌ها و مخارج و قیمت تمام‌شده عمدتاً شفاف نیست و طرح‌های تحقیق و تفحص کمیسیون‌های مجلس نیز از این بنگاه‌های عظیم معمولاً بدون نتیجه معلوم، فوراً پایان می‌یابند.

وی با بیان اینکه مردم برای سرمایه‌گذاری به منظور حفظ ارزش پول‌هایشان در برابر تورم، در بازارهای مختلف از قبیل ارز، طلا و بورس سرمایه‌گذاری می‌کنند، افزود: در گذشته‌ای نه چندان دور دیدید که بورس محل بلعیده شدن پول‌های مردم شد و بسیاری از سهام‌داران خرد سرمایه‌های خود را از دست دادند. در حقیقت مافیاهای باند‌های دارای رانت اطلاعاتی حاکم بر بورس توانستند با تبلیغات و جلب اعتماد مردم، حجم بالایی از سپرده‌های مردمی که از بی‌ارزش شدن پول خود در هراس بودند را ببلعند. در بازارهای ارز و سکه و دلالی و احتکار نیز سود بالایی نهفته است که قاعدتاً عاملان آن بدون ارتباط با مهره‌های مهمی از دستگاه‌های دارای رانت مدیریتی و اطلاعاتی درون دیوان‌سالاری نمی‌توانند به سود برسند. به این معنا می‌توان گفت اصلی‌ترین سودها و اصلی‌ترین گریزگاه‌ها از پرداخت مالیات دقیقاً ریشه در درون نهادهای پر قدرت شبه‌دولتی و فرادولتی متصل به عوامل بوروکراسی دارد، یعنی بدون هماهنگی با بوروکراسی دولتی نمی‌توان به راحتی فرار مالیاتی انجام داد.

روایی باب شده که مسئولین در برابر کاستی‌ها و بی‌تدبیری هادر کسوت مردمی قرار گرفته و از زبان آنها به بیان دردها، ناکامی‌ها و مطالبات مردم می‌پردازند

از سوه‌مدیریت‌ها، تحریم‌ها و کرونانشی شده‌اگر به توافقی هم دست یابیم و امور را بدون تحریم مدیریت کنیم، بازگشت به وضعیت یک دهه پیشین زمان‌بر خواهد بود. این اقتصاددان با اشاره به بسیاری از نهادهای عمومی غیردولتی که به راحتی مخارج خود را از محل درآمد‌های خود تأمین می‌کنند ولی باز هم بودجه دریافت می‌کنند، افزود: بسیاری از نهادهای تبلیغاتی، خدماتی، مذهبی و رسانه‌ای خود محل درآمد‌های گسترده هستند و اموال دارای کاربری سوده دارند، مانند فروش تبلیغات روی آنتن و بیلبردها و درآمد‌های حاصل از فروش کالا و خدمات که می‌توانند بدون دریافت بودجه دولتی هزینه‌های خود را تأمین کنند اما باز هم سالانه هزاران میلیارد تومان بودجه می‌گیرند. در بین این نهادها می‌توان به صداوسیما و شهرداری‌ها اشاره کرد که خود محل درآمد‌های گسترده دارند ولی باز بودجه اضافی دریافت می‌کنند و به شکل غیرمعتارفی به لحاظ اقتصادی بزرگ شده و از شمول رسیدگی‌ها و مالیات‌ها خارج هستند. این درحالی است که هرساله نیز ردیف‌های بودجه این نهادها افزایش می‌یابد.

وی در پایان گفت: آقای رئیسی باید بداند در یک اقتصاد با محوریت رانت قدرت و اطلاعات و با ساختار متصلب دولتی و محوریت تجارت پنهان به جای تولید آشکار، رسیدن به اهدافی مانند دستیابی به تورم ۲۲ درصدی و ریشه‌کنی فقر مطلق تنها خیال است. از تصمیمات اساسی در راستای تغییرات بنیادین از سوی نهادهای متولی صورت نگیرد، نمی‌توان به بهبود امید داشت. با تداوم روند سیاست‌گذاری‌های تجربه‌شده، آستانه تحمل مردم تحلیل می‌رود و اعتراضات و مطالبات خیابانی آنها افزایش می‌یابد و گسترش بحران‌های اجتماعی، چالش‌هایی نظیر مرگ و میر و نارسایی‌های فیزیکی ناشی از سوء تغذیه، کاهش جمعیت به سبب اجتناب از ازدواج و فرزندآوری، مهاجرت نخبگان و جوانان و معضلات امنیتی دور از انتظار خواهد بود.

سیاست خارجی ایران در خدمت گرانی و افزایش فاصله طبقاتی است

جاساز با اشاره به مشکلات سیاست خارجی ایران که منجر به گر خورند مسائل ساختاری مثل گرانی و فاصله طبقاتی شده، یادآور شد: یکی از مسائل اقتصاد ایران، برون افتادن از زنجیره اقتصاد جهانی است. در همین شرایطی که به دلیل جنگ روسیه و اوکراین پیش آمده، به دلیل ایجاد شکل گرفته غیرقابل تصور بسیاری از کشورهای علیه این تهاجم نظامی، تحریم‌های قاعده‌مندی علیه روسیه وضع شد، ارزش روبل ۴۰ درصد کاهش یافت و بورس روسیه به شدت تنزل یافت. بدیهی است ادامه این وضع به فروپاشی اقتصاد روسیه منجر خواهد شد. حال وضعیت فعلی روسیه را در همین مدت کوتاه با وضعیت ۱۰ ساله اخیر ایران مقایسه کنید تا متوجه عمق تخریب اقتصاد کوچک‌تر ایران شوید. با کسری بودجه ۳۰۰ هزار میلیارد تومانی فعلی و آسیب‌های اقتصادی که

مکانیزم فقیر سازی عمومی مردم از طریق تورم و کاهش ارزش پول ملی و تنزل قدرت خرید عمل می‌کند و توسل به اقداماتی نظیر افزایش حقوق‌ها و دستمزد ها و یارانه‌ها، اقتصاد را در مارپیچ دستمزد – تورم گرفتار می‌کند